

DU MÉTAL VIVANT

CONCERT VOOR KOOR,
TWEDE PIANO'S EN SLAGWERK

Inhoud

Inleiding.....	3
Programma	4
Toelichting	5
Uitvoerenden	9
Liedteksten	11

Na het concert gaan we naar café FORUM in de Pieterstraat, waar iedereen welkom is.

Inleiding

De Limburgse jonge componist Robert Weirauch, afgestudeerd aan het Conservatorium in Maastricht, is gegrepen door muziek waar 'eeuwigheid' in doorklinkt. Op basis van een thema van Bach, 'O Ewigkeit, du Donnerwort', schreef hij de muziek bij een gedicht van de Franse dichter Mallarmé: 'De l'éternel Azur', voor kamerkoor en slagwerk. Kamerkoor Quartna en ensemble Quatuor Attaque voeren dat nu samen voor het eerst uit. In de muziek doorbreken de klokken van het angelus de dodelijke impasse waarin de dichter zich bevindt. De muziek gaat over de vraag of ellende en schoonheid elkaar nodig hebben: moeten we wachten op een doorbraak van de eeuwigheid in onze bewolkte levens?

Ook klinken hymnen van Ton de Leeuw. Bij Ton de Leeuw is de levende klank van klokken veelzeggend: hij voelt er zich door opgenomen in hoger sferen.

Quatuor Attaque voert daarnaast stukken van George Crumb uit: 'Music For A Summer Evening' en Quartna zingt psalmen van Jan Pieterszoon Sweelinck. Onder andere de Paaspsalm 114 klinkt: de verlossing uit Egypte, een muzikaal wonder! Sweelinck gebruikte de oude woorden van deze psalmen, in de Franse berijming, om een prachtig lijnenspel te vlechten.

Programma

- Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)
Psalm 114
- George Henry Crumb (1929)
*Music for a Summer Evening: V. Music of the
Starry Night*
- Ton de Leeuw (1926-1996)
Cinq Hymnes (deel I, II en III)

Pauze

- Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)
Psalm 127
- George Henry Crumb (1929)
Music for a Summer Evening: III. The Advent
- Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Koraal 'O Ewigkeit du Donnerwort' (uit BWV 20)
- Robert Weirauch (1974)
L'Azur

Toelichting

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621) – Psalm 114 en 127

Jan Pieterszoon Sweelinck werd zowel in de Nederlanden als daarbuiten door tijdgenoten en nakomende generaties gezien als een van de belangrijkste componisten van zijn tijd. Geboren in Deventer werd hij al voor zijn twintigste organist van de Oude Kerk in Amsterdam, een functie die hij tot zijn dood zou bekleden. Van Sweelinck is een uitgebreid oeuvre van instrumentale en vocale muziek bewaard gebleven. De instrumentale muziek omvat composities voor orgel en/of clavecimbel, zoals toccata's, fantasia's en variaties op geestelijke en wereldlijke liederen en koraalmelodieën. Sweelincks vocale muziek, waaronder Franse chansons, Italiaanse madrigalen, Latijnse motetten en Franse psalmen was bestemd voor het beschaafde 'collegium musicum', het muziekcollege. Dit was een informeel maar regelmatig bijeenzijn van zo'n vijf tot tien gegoede burgers, die al dan niet onder leiding van een beroepsmusicus zongen en speelden op de luit, viola da gamba en clavecimbel. Tot de kern van het muzikale repertoire van zo'n burgerlijk collegium musicum behoorden ondermeer de meerstemmige Franse psalmen die Sweelinck schreef. Hij werkte zijn hele leven aan het ambitieuze project om alle 150 psalmen van het Franse psalter – met de Franse berijming van de Renaissance-dichters Clément Marot en Théodore de Bèze – van meerstemmige zettingen voor vier tot acht partijen te voorzien. De psalmzettingen verschenen in vier bundels, de eerste in 1604, de laatste kort na de dood van de componist.

Sweelincks kunstige meerstemmige psalmbewerkingen waren nadrukkelijk niet bestemd voor de eredienst, maar hadden tot doel muzikaal geschoolden thuis de gelegenheid te geven de psalmen op een artistiek hoger niveau te zingen dan in de kerk gebeurde. Het vertrekpunt voor Sweelincks zettingen werd steeds gevormd door de traditionele psalmmelodie. Zijn psalmen zijn gestructureerd als motetten die uit een of meerdere delen bestaan, waarin de psalmmelodie op verschillende manieren wordt gebruikt, soms als cantus firmus en soms als onderdeel van een contrapuntisch weefsel van stemmen. Omdat Sweelinck veel aandacht besteedde aan tekstuitbeelding, wordt het karakter van de muziek in hoge mate bepaald door de inhoud van de teksten, wat een grote variatie aan

stemmingen en muzikale behandelingen oplevert. Quartna zingt de eendelige Psalm 114 en Psalm 127, die uit drie delen bestaat.

Psalm 114 is een van de serie 'Hallelpsalmen', de 111-118 Psalmen die op Paasavond in het Joodse gezin gezongen worden. Met elkaar verwijzen ze terug naar het geboorte-uur van het volk Israël, de uittocht uit Egypte.

Psalm 127 is een van de pelgrimspsalmen. Een pelgrim neemt even afstand van alles waar hij gewoonlijk aan bouwt: wat doet er werkelijk toe in mijn leven? Het gaat er om, dat God en het nageslacht je zullen kennen.

Ton de Leeuw (1926-1996) – Cinq Hymnes (deel I, II en III)

De Nederlandse componist Ton de Leeuw componeerde zijn Cinq Hymnes in 1987-1988 ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de Kurt Thomas Stichting die elk jaar onder meer een vermaarde cursus koordirectie organiseert. Voor de vijfdelige cyclus voor gemengd koor, twee piano's en slagwerk gebruikte hij teksten van Kabir, dichter en musicus uit het vijftiende eeuwse India. Kabir was een mysticus en het is vooral dit aspect dat in de teksten naar voren komt: een hymnische vervoering en met veel verwijzingen naar de sacrale betekenis van muziek. De componist geeft in de partituur aan dat de uitvoerenden veel vrijheden hebben om de Cinq Hymnes onvolledig uit te voeren. Bij zijn keuze voor de bezetting en in zijn schrijfwijze voor het koor heeft Ton de Leeuw zich ook laten leiden door de doelstelling dat het stuk door amateurkoren uitgevoerd zou kunnen worden. De drie delen die Quartna vanavond uitvoert heeft De Leeuw zelf als volgt gekarakteriseerd:

I. O mon coeur, voor koor en twee piano's

a) Tenoren en bassen roepen in een dwingende, ééstemmige zang op om zich te verenigen met de Almachtige; b) Hiermee afwisselend, maar in dezelfde eenstemmige toon, vragen alten en sopranen om te ontwaken en te ontkomen aan de eeuwige cyclus van wedergeboorten; c) Het gezamenlijke koor herhaalt de oproep van het begin.

II. Regarde, voor koor a capella

In een poëtische tekening van het vallen van de avond bezingt Kabir de goddelijke aanwezigheid in de mens. Het koor vertolkt deze

avondstemming met sobere, ingetogen lijnen, waarin een drie maal terugkerend refrein de aandacht vasthoudt.

III. Le son des cloches invisibles, voor koor, twee piano's en slagwerk

Een beschrijving van 'de hemelse ruimte, gevuld met stralend licht en een mysterieuze muziek'. Een kalme, ademende beweging in de twee piano's, begeleid door spaarzaam slagwerk, schept de suggestie van verre klokken. Daartegen plaatst het koor de tekst in een opeenvolging van korte zinnen, om uit de monden in een langzaam stijgende hymnische melodie: 'La mélodie de l'amour monte toujours plus haut'.

George Henry Crumb (1929) – Music for a Summer Evening (deel III en V)

De Amerikaanse componist George Crumb geldt als een groot vernieuwer op het gebied van klankkleuren en instrument-combinaties. Om een zo breed mogelijk klankspectrum te verkrijgen, gebruikt hij (soms zeer) ongebruikelijke speelmannieren, ongebruikelijke instrumenten zoals speelgoedpiano's en elektrische versterking. In zijn composities contrasteert hij vaak verschillende muzikale stijlen. Zijn verwijzingen variëren van muziek uit de westerse traditie van 'klassieke' muziek tot hymnes en folk music. Veel van Crumbs werken bevatten programmatische, symbolische, mystieke en theatrale elementen.

De ondertitel van Music for a Summer Evening ("Makrokosmos III") uit 1974 geeft niet alleen aan dat deze compositie onderdeel is van een grotere cyclus, maar zinspeelt ook op de bekende zes pianoboeken van Béla Bartók, getiteld Mikrokosmos. Crumbs cyclus bestaat uit vier boeken die allemaal geschreven zijn voor (elektrisch versterkte) piano, behalve de vanavond uitgevoerde Makrokosmos III voor twee (versterkte) piano's en twee slagwerkers.

Deel V – Music of the Starry Night heeft een vrije inleiding, met daarin diverse citaten uit Bachs Das Wohltemperierte Klavier gespeeld op geprepareerde piano, "like a ghostly-surreal harpsichord" (Crumb). Na deze inleiding volgt de "Song of reconciliation", rustig beginnend, maar al snel toenemend tot grote uitbundigheid.

Deel III – The Advent heeft weer een rustige inleiding, “very slow, majestic, like a larger rhythm of nature” (Crumb) en gaat dan over in de “Hymn for the nativity of the star-child”, gebaseerd op een Gregoriaans idioom, gecombineerd met materiaal uit de inleiding.

Johann Sebastian Bach (1685-1750) – Koraal O Ewigkeit du Donnerwort (uit BWV 20)

Bach componeerde de cantate O Ewigkeit du Donnerwort (BWV 20) voor de eerste zondag na Pinksteren. Deze cantate was de eerste in de cantatacyclus die Bach in 1724 in Leipzig componeerde, een project dat de bedoeling had een cantate te schrijven voor elke zondag en elke kerkelijke feestdag in het kerkelijk jaar. Quartna zingt het slotkoraal uit de cantate omdat de melodie het compositorische uitgangspunt vormt van L'Azur van Robert Weirauch.

Robert Weirauch (1974) – L'Azur

L'Azur werd in 2006 gecomponeerd voor kamerkoor Quartna en. De tekst is van Stéphane Mallarmé (1842-1898). Diens bekendste gedicht, *Prélude à l'après-midi d'un Faune*, vormde voor Claude Debussy de inspiratie voor zijn beroemde gelijknamige orkestwerk. Naarmate Mallarmé ouder werd, schreef hij steeds associatiever. Hij koos woorden vooral vanwege hun klank. Dit is in het gedicht L'Azur (1864) al goed te merken: de inhoud is voor velerlei interpretatie vatbaar en wordt bewust vaag gehouden. Toch is de tekst uiteindelijk ook autobiografisch. De jonge Mallarmé werkte enige tijd als leraar in Londen, waar hij, zoals in de tekst van het gedicht, als "onmachtige dichter zijn genie vervloekt". Onder de grauwe hemel van Engeland zoekt hij vergeefs naar inspiratie voor nieuwe gedichten. Hij voelt er zich vervreemd en bespot.

De muziek van L'Azur is grotendeels gebaseerd op het Bach-koraal O Ewigkeit, Du Donnerwort. Het stuk telt in totaal negen strofen die op drie verschillende wijzen gezet zijn in de boogvorm 1-2-3-2-1-2-3-2-1. Na de vijfde strofe volgt een lang tussenspel. Het karakter van de muziek varieert van abstracte klankwolk tot melodisch, koraalachtig. L'Azur is ook bedoeld als uitnodiging aan amateurkoren om kennis te maken met twintigste-eeuwse zingmanieren, technieken en klankkleuren. Dit project werd mede gerealiseerd door Stichting Unisono.

Uitvoerenden

Kamerkoor Quartna

Kamerkoor Quartna uit Maastricht heeft ongeveer 25 leden, amateurzangers uit alle windstreken van Nederland. De meeste leden werken aan de universiteit, in technische bedrijven, de gezondheidszorg, het welzijnswerk en de kunsten. Quartna bestaat sinds 1987 en geeft jaarlijks concerten, vaak in samenwerking met instrumentale ensembles en solisten, en soms met een ander koor.

Bach staat regelmatig op het programma, maar naast barok en romantische muziek zingt het koor ook hedendaags werk. Quartna staat onder musicale leiding van Mourik Jan C. Heupink.

<http://www.quartna.net>

Ensemble Quatuor Attaque

Quatuor Attaque werd in 2000 opgericht door de Duitse percussionist Carsten Langer en de Nederlandse pianist/componist Robert Weirauch. Het kwartet bestaat tegenwoordig verder uit pianist/dirigent Mourik Jan Heupink en percussionist Norbert Krämer.

Het eerste stuk voor 2 piano's en slagwerk (de Sonate van Béla Bartók) dateert van 1937 en sinds die tijd zijn er zo'n 200 oorspronkelijke werken voor deze bezetting geschreven. Het uitgebreide instrumentarium zal zeker een reden zijn dat er bijna geen vast kwartet in deze bezetting te vinden is. Toch biedt deze bezetting het beste van twee werelden: het is kamermuziek met een grote rijkdom aan klankmogelijkheden: van solistisch tot orkestraal, van klassieke harmonie tot abstract klanklandschap. Binnen de bezetting is veel afwisseling mogelijk: percussie of piano solo, duo, trio en kwartet. Maar ook bewerkingen van (klassieke of moderne) orkestwerken of combinatie met koor behoren tot de mogelijkheden.

<http://www.quatuorattaque.com/>

Dirigent

Mourik Jan C Heupink (1972) begon zijn studie piano en Hafadirectie in 1993 in Maastricht. In 1998 studeerde hij in beide hoofdvakken af, waarna hij zijn pianostudie vervolgde bij de Poolse pianopedagoge Barbara Grajewska. Ook begon hij toen zijn studie Orkestdirectie bij Jan Stulen. Twee jaar later voltooide hij deze beide studies. Hij volgde diverse masterclasses, onder andere bij Jan Cober (Hafadirectie), Julien Reynolds (operadirectie), Daniël Reuß

(koordirectie), Roberto Benzi (orkestdirectie) en Peter Donohoe (piano). Hij is sindsdien werkzaam als begeleider / repetitor / dirigent. Hij dirigeert kamerkoor Quartna en werkt in de opera / orkestdirectie opleidingen van het Conservatorium Maastricht. Hij is te horen op de cd "Kwaidan Ballads" voor piano van Pehr Hendrik Nordgren, en "Der Weltbaumeister - Architektur Schauspiel für symphonische Musik" van Quatuor Attaque.

Componist

Robert Weirauch (1974) studeerde piano bij Tonie Ehlen aan het conservatorium te Maastricht van 1993 tot 2000, tevens compositie bij John Slangen van 1995 tot 2000. Hij is lid van de Duitse ensembles Quatuor Attaque en Eurondo. Daarnaast speelt hij in de coverband Blimp!. Hij specialiseert zich in kamermuziek van de 20ste eeuw. Zijn repertoire omvat werk van Bartók, Ives, Cage, Antheil, Schönberg, Webern en Stockhausen. Hij componeerde inmiddels meer dan 50 werken, waaronder synthesizer- en filmmuziek, koorwerken, kamermuziek, concerten en een opera. Hij behaalde diverse prijzen waaronder, samen met mezzosopraan Regula Boeninger, de eerste prijs tijdens de Internationale Brahms Competitie in Pörschach.

<http://www.robert-weirauch.com/>

Liedteksten

Pseaume 114 — Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)

Quand Israël hors d’Egypte sortit,
Et la maison de Jacob se partit
D’entre le peuple estrange:
Juda fut faict la grand’ gloire de
Dieu,
Et Dieu se fit Prince du peuple
Hebrieu,
Prince de grand’ louange.

Toen Israël uit Egypte trok
en het huis van Jacob afscheid
nam van een vreemd volk,
toonde Juda de grote glorie van
God
en werd God zelf de Prins van
het Hebreeuwse volk,
de Prins die alle lof verdient.

Cinq Hymnes (1989) — Ton de Leeuw (1926-1996)

I
O mon coeur,
l’Esprit suprême, le Maître
toutpuissant est près de toi!
Réveille toi!
Jette toi au pieds du Bien-Aimé;
car ton Seigneur se tient tout près
de toi.
Tu as dormi pendant des siècles
innombrables;
ce matin ne veux tu pas te
réveiller?
O mon coeur,
l’Esprit suprême, le Maître
toutpuissant est près de toi!
Réveille toi!
Jette toi au pieds du Bien-Aimé;
car ton Seigneur se tient tout près
de toi.
II
Regarde, frère, dans ce vase
qu’est mon corps.
Regarde, le Seigneur est dans
mon corps.
Les ombres profondes du soir
tombent épaisses.
Le Seigneur est dans mon corps

I
O, mijn ziel,
de hoogste Geest, de almachtige
Meester is vlakbij je!
Wordt wakker!
Werp je aan de voeten van de
Meestgeliefde,
want je Meester is zo dichtbij.
Ontelbare eeuwen lang slaap je
nu al,
wil je vanochtend nog niet
wakker worden?
O, mijn ziel,
de hoogste Geest, de almachtige
Meester is vlakbij je!
Wordt wakker!
Werp je aan de voeten van de
Meestgeliefde,
want je Meester is zo dichtbij.
II
Kijk dan, broeder, in deze vaas,
mijn lichaam,
kijk, in mijn lichaam is de
Meester.
De diepe schaduwen van de
avond vallen weg.
De Meester is in mijn lichaam en

et dans le ciel de l'amour.
Ouvre ta fenêtre au couchant et
perds toi
dans le ciel de l'amour.

III

Là, le son des cloches invisibles
se fait entendre.

Jour et nuit, le chœur musical
remplit les cieux.

Là, tout l'espace est radiant de
lumière.

Tout le ciel s'emplit d'une
musique mystérieuse.

Là, le son des cloches invisibles
se fait entendre,
la mélodie de l'amour monte
toujours plus haut, plus haut.

IV

Kabir dit:

*Toutes choses sont créées par
Dieu,*

*l'amour est son corps, sa forme
est infinie, insondable.*

*Il est le souffle, la parole, la
pensée.*

Il est l'Être pur.

*Il est le soleil, la lumière. Il est
immergé dans toute conscience,
dans toute joie, dans toute
douleur.*

*Apaise ton âme et contemple
cette splendeur en silence.*

V

O ami, le corps est Sa lyre.

*Il tend ses cordes et fait résonner
la mélodie de l'Infini.*

Il est la Source de toute musique.

*Écoute les tambours de l'Eternité,
j'entends la mélodie de sa flûte
et je ne suis plus maître de moi.*

in de hemel van de liefde.

Doe het raam open voor wie
slaapt, en verlies jezelf
in de hemel van de liefde.

III

Daar, daar laat de klank van de
onzichtbare klokken zich horen.

Dag en nacht vult het muzikale
koor opnieuw de hemel.

Daar, de hele ruimte straalt van
licht.

De hele hemel vult zich met een
mysterieuze muziek.

Daar, daar laat de klank van de
onzichtbare klokken zich horen.
De melodie van de liefde stijgt
hoger en hoger!

IV

Kabir zegt:

*Alle dingen zijn door God
geschapen,*

*de liefde is zijn lichaam,
eindeloos en onpeilbaar is zijn
gestalte.*

*Hij is de zucht, het woord, de
gedachte.*

Hij is het zuiver Zijn.

*De zon is Hij, het licht. Hij is
ondergedompeld in elk geweten,
in elke vreugde, in elke pijn.*

*Breng jezelf tot rust en overdenk
deze overdaad in stilte.*

V

Vriend, het lichaam is zijn harp.

*Hij raakt de snaren aan en
laat de melodie van het*

Oneindige weerklinken.

Hij is de Bron van alle muziek.

*Luister naar de tamboers van de
eeuwigheid,*

ik hoor de melodie van zijn fluit

*Des chants d'amour emplissent
de musique
les jours et les nuits, la vie et la
mort,
les monts et la terre dansent au
rythme de sa danse.
Au milieu d'éclats de rire et de
sanglots
l'humanité danse, danse.*

*en ik ben mijzelf niet langer
meester .
Liederen van liefde vullen met
hun muziek
de dagen en de nachten, het
leven en de dood,
de bergen en de aarde dansen
op het ritme van zijn dans.
Temidden van schaterlach en
snikken
danst de mensheid, ze danst, ze
danst!*

Pseaume 127 — Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)

I
On a beau sa maison bastir,
Si le Seigneur n'y met la main:
Ce-là n'est que bastir en vain,

Quand ont veut villes garentir,
On a beau veiller et guetter,
Sans Dieu rien peut profiter.

Quoy-qu'avant jour soyez levés,
Et bientard vous couchiez en
pleurs
Repeus maigrement en douleurs,
Vous mesmes en vain vous
grevez:
Mais à tout coeur Dieu bien
aymant,
Dieu donne tout comme en
dormant.
II
Voilà, quand l'homme peut avoir
Pour heritier quelqu'enfant sien,
C'est de Dieu que luy vient ce
bien,
C'est Dieu qui luy fait recevoir,
Par sa grand' liberalité,

I
Je kunt nog zo mooi aan je huis
bouwen:
als de Heer je de hand niet reikt
bouw je tevergeefs.
Als je steden wilt beschermen,
dan kan je nog zo goed waken
en vechten,
maar zonder God wordt het
niets.
Ook al sta je 's ochtends heel
vroeg op
je zult huilend van vermoeidheid
naar bed gaan,
vol smart en pijn heb je getobd,
vruchteloos put je je uit.
Maar aan ieder hart dat houdt
van God
geeft God alles, als in de slaap.
II
Kijk, wanneer een mens als
erfgenaam een kind heeft,
dan komt die zegen van God.

God laat hem, door zijn grote
vrijgevigheid, de zegen van

Le guerdon de posterité

III

Puis les enfans venus en fleur,
Deviennent gents rudes et forts,
Et si bien dispos de leurs corps,
Qu'un traict descoché de
roideur,
D'un bras robuste et bien adroit,
Ne frappe plus fort ne plus droit.

Heureux qui leurs carquois
auront
De telles flesches bien fournis:
Car en estans si bienmunis,
Jamais confondus ne seront:
Ains confondront ou vertement
Leurs haineux en plein jugement.

nageslacht ontvangen.

III

Die kinderen, tot bloei gekomen,
worden forse en sterke mensen,
met een prachtig lijf,
als een schot van de boog,

afgeschoten door een sterke arm,
recht in de roos, niets is
doeltreffender.

Gelukkig hij die zijn pijlkoker
heeft gevuld met zulke scherpe
pijlen.

Nooit zal hij sprakeloos staan.
Maar sprakeloos zullen zijn
haters zijn, als over hen het
oordeel wordt uitgesproken.

Koraal 'O Ewigkeit du Donnerwort' — Johann Sebastian Bach (1685-1750)

O Ewigkeit, du Donnerwort,
o Schwert, das durch die Seele bohrt,
o Anfang sonder Ende!
O Ewigkeit, Zeit ohne Zeit,
ich weiss vor grosser Traurigkeit nicht,
wo ich mich hin wende.
Nimm du mich, wenn es dir gefällt,
Herr Jesu in dein Freudenzelt!

L'Azur (1866) — Stéphane Mallarmé (1842 - 1898)

I
De l'éternel azur la sereine ironie
Accable, belle indolemment
comme les fleurs,

Le poète impuissant qui maudit
son génie
À travers un désert stérile de
Douleurs.

II

Fuyant, les yeux fermés, je le

I

De verheven ironie van het
eeuwig Azuur
bedrukt, kil en gevoelloos als de
bloemen,
de machteloze dichter; hij
vervloekt zijn talent,
eenzaam in de kale woestijn van
Smarten.

II

Terwijl ik vlucht, de ogen dicht,

sens qui regarde
Avec l'intensité d'un remords
aterrant,
Mon âme vide. Ou fuir? Et quelle
nuit hagarde
Jeter, lambeaux, jeter sur ce
mépris navrant?

III

Brouillards, montez! Versez vos
cendres monotones
Avec de longs haillons de brume
dans les cieux
Qui noiera la marais livide des
automnes
Et bâtissez un grand plafond
silencieux!

IV

Et toi, sors des étangs léthéens et
ramasse
En t'en venant la vase et les pâles
roseaux,
Cher Ennui, pour boucher d'une
main jamais lasse
Les grands trous bleus que font
méchamment les oiseaux.

V

Encor! que sans répit les tristes
cheminées
Fument, et que de suie une
errante prison
Éteigne dans l'horreur de ses
noires traînées
Le soleil se mourant jaunâtre à
l'horizon!

VI

- Le Ciel est mort. - Vers toi,
j'accours! donne, ô matière,
L'oubli de l'Idéal cruel et du
Péché
À ce martyr qui vient partager la
litière

voel ik de intense blik
van een vernederende wroeging.

Mijn ziel is leeg. Vluchten,
waarheen? En welke nacht
zal met oude lappen de bittere
minachting bedekken?

III

Nevels, stijg op! Giet uw grauwe
roet
uit in de hemel , met lange
lappen mist,
dat loodgrijze moeras dat herfst
heet,
bouw een groot, verheven,
zwijgend plafond!

IV

En jij, beminde Verveling, verlaat
de poel van de Lethe
en neem bagger en kleurloos riet
mee, zodat je met een hand die
nooit moe wordt de grote blauwe
gaten kunt dichtstoppen,
gemaakt—zo kwaadaardig!- door
de vogels.

V

En verder! Mogen de trieste
schoorstenen doorroken,
zodat de zwervende, zwevende
gevangenis
met de gruwel van zijn zwarte
roet
de zon in gelig grauw doet
sterven aan de horizon!

VI

-Nu is de Hemel dood. - Ik
vlucht naar u! Materie,
geef, dat ik het vergeet: het
wrede Ideaal, de Zonde,
zodat ik, martelaar, het stro kan
delen met hen

Où le bétail heureux des
hommes est couché,

VII

Car j'y veux, puisque enfin ma
cervelle, vidée

Comme le pot de fard gisant au
pied d'un mur,

N'a plus l'art d'attifer la
sanglotante idée,

Lugubrement bâiller vers un
trépas obscur...

VIII

En vain! l'Azur triomphe, et je
l'entends qui chante

Dans les cloches. Mon âme, il se
fait voix pour plus

Nous faire peur avec sa victoire
méchante,

Et du métal vivant sort en bleus
angelus!

IX

Il roule par la brume, ancien et
traverse

Ta native agonie ainsi qu'un
glaive sûr;

Où fuir dans la révolte inutile et
perverse?

Je suis hanté. l'Azur! l'Azur!

l'Azur! l'Azur!

die als gelukkig mensenvée naar
bed gaan.

VII

Want wat ik wil: dat mijn
hersenen leeg zijn,

zoals dat verfblik onder tegen de
muur,

niet meer in staat nog voor een
plan warm te lopen,

wat ik wil: onheilspellend gapen
naar een duister vervolg.

VIII

Maar nee! Azuur wint toch, ik
hoor het zingen

in de klokken. Arme ik, het
verheft zijn stem om ons

met zijn gemene victorie des te
meer angst aan te jagen,

uit het levend metaal verschijnt,
blauw, het angelus!

IX

Het rolt door de nevels,
eeuwenoud, het doorklieft
als een scherp zwaard jouw
aangeboren doodsangst;

Waarheen vluchten? Verzet baat
niet, is pervers.

Ik ben betoverd. Het Azuur! Het

Azuur! Het Azuur!

* De teksten (Sweelinck, de Leeuw en Mallarmé) zijn vertaald door
Roel Bosch.